

[Jytte Andersen]

sent, og inden der sker uoprettelige skader på hele undervisningsområdet for indvandre-re.

Vi har netop i dag modtaget en meget skarp protest fra 5 internationalt anerkendte videnskabsmænd, som peger på de konsekvenser, som denne lovgivning vil medføre.

Vi finder det derfor nødvendigt i socialdemokratiet, at uddannelsesudvalget får en faglig vurdering af denne henvendelse, og vi vil derfor gerne bede om udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling.

Det er muligt, at ministeren mente det godt, da han udarbejdede og fremsatte dette lovforslag, men den behandling, som forslaget har været genstand for både ved førstebehandling her i salen og senere i uddannelsesudvalget, må mane til eftertanke.

Samtlige oplysningsforbund, der har årelang tradition for at have varetaget indvandrerrundervisningen på glimrende vis, har vendt sig imod dette lovforslag. Indvandrerlærernes organisationer har ligeledes afvist forslaget. Indvandrerne egne organisationer har afvist forslaget. Kommunernes Landsforening og andre høringsberettigede organisationer har afvist dette lovforslag. Kun Amtsrådsforeningen og Dansk Flygtningehjælp ønsker denne lovgivning foruden regeringen og det radikale venstre. Amtsrådsforeningen giver udtryk for behovet for en stærkere styring og planlægning, og Dansk Flygtningehjælp har over for udvalget med al ønskelig tydelighed givet udtryk for, at de ønsker at etablere deres eget uddannelsesimperium; det har de også bevist ved at have opsagt samtlige uddannelsesaftaler på lokalt plan med oplysningsforbundene.

Mange argumenter kan anvendes mod dette forslag, men for socialdemokratiet er det først og fremmest finansieringsmodellen, der bør afvises. Det er vores opfattelse, at den forpligtelse, som vi bør have i forhold til etablering af kvalificeret undervisning for indvandrere, også bør manifestere sig i, at vi ikke lader dette område overgå til bloktilskud, som jo på et senere tidspunkt formentlig bliver forhandlet bort. Vi mener, at vi fortsat skal bevare området efter den gældende finansieringsordning. Forpligtelsen bliver ved en bloktilskudsfinansiering for løs og for upræcis. Det bliver for uforpligtende.

Der er for os ingen tvivl om, at når et område overgår til bloktilskud, vil det i højere

grad blive et område, hvis aktivitet er afhængig af budgetstyring fremfor behovsopfyldelse.

Ved udvalgets behandling af lovforslaget har vi ikke opnået garantier for, at der rent faktisk sker en indholdsforbedring af området. Vi har ikke opnået tilstrækkelig sikkerhed for, at indvandrerundervisningen vil bevare sin lokale forankring, som i vid udstrækning sikrer, at der også foregår en kulturintegration. Vi har ikke fået garanti for en forbedring af uddannelsesmulighederne for indvandrerne, ganske enkelt fordi der ikke er flere penge i lovgivningen.

Endelig vender vi os imod lovforslaget på grund af den foreslåede administration. I lovforslaget er der lagt op til en bemyndigelse til undervisningsministeren, en bemyndigelse, som kan delegeres til ministeriets direktorater. Samtidig kan ministeren fastsætte regler om, at klager over afgørelser ikke kan indbringes for ministeren. Dette betyder i realiteten, at demokratiske principper sættes fuldstændig ud af kraft, og vi kan faktisk dårligt forestille os, at dette høje ting efter en nærmere overvejelse kan være enig i denne udvikling.

Socialdemokratiet har noteret sig, at finansministeren under et samråd har tilkendegivet, at det er hans agt at drøfte udformningen af lønvilkårene med de forhandlingsberettigede lærerorganisationer, og det finder vi positivt; vi finder det i øvrigt også positivt, at arbejdsgiverfunktionen flyttes fra undervisningsministeriet til finansministeriet.

Vi finder det ligeledes vigtigt, at amtskommunerne inddrager en bred kreds af private initiativtagere i arbejdet, og dette har undervisningsministeren over for udvalget tilkendegivet at ville følge meget nøje, men ærlig talt tror vi ikke på, at ministeren i det lange løb kan følge alle de sager op, hvor amterne ikke vil leve op til kravet om at inddrage en bred kreds af initiativtagere og dermed sikre folkeoplysningens traditioner.

Socialdemokratiet kan altså ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse, og som sagt indledningsvis vil vi gerne have udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

VS er ikke betænkingsberettiget i uddannelsesudvalget, og jeg skal derfor blot kort